

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 21.12.2016 г.
SWD(2016) 458 final

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ НА СЛУЖБИТЕ НА КОМИСИЯТА

ОБОБЩЕНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

придружаващ

Предложението за Директива на Съвета

за изменение на Директива 2006/112/ЕО относно общата система на данъка върху добавената стойност по отношение на временното прилагане на общ механизъм за обратно начисляване за доставките на стоки и услуги на стойност над определен праг

{ COM(2016) 811 final }

{ SWD(2016) 457 final }

Обобщение
Оценка на въздействието – общ механизъм за обратно начисляване (ОМОН)
А. Потребност от действия
Защо? Какъв е разглежданият проблем?
Някои държави членки са засегнати по-тежко от верижните измами (50 милиарда евро в ЕС), които се коренят в слабостта на сегашната система на ДДС по места (която по план е временна), даваща възможност стоките да бъдат купувани презгранично без ДДС. През 2017 г. се предвижда да бъде намерено дългосрочно решение, както бе обявено в Плана за действие във връзка с ДДС. Междувременно Комисията изрази готовност да разгледа въпроса за приемането на временни мерки за дерогация от Директивата за ДДС, както предложиха някои държави членки¹.
Какво се очаква да бъде постигнато с настоящата инициатива?
1) Да бъдат намалени измамите с ДДС, по-конкретно верижните измами, в някои държави членки. 2) Да се минимизира общото нарастване на административната тежест (за предприятията и данъчните администрации). 3) Да се предотврати прехвърлянето на данъчните измами между различните отрасли или държави членки.
Каква е добавената стойност от действието на равнището на ЕС?
Разрешение за прилагането на ОМОН от държавите членки не може да бъде дадено по силата на действащото законодателство за ДДС ² , поради което е необходимо изменение на Директивата за ДДС.
Б. Решения
Какви законодателни и незаконодателни варианти за действие са разгледани? Има ли предпочитан вариант? Защо?
1) Базовият вариант, който включва окончателна система за вътресъюзната търговия, представлява съгласувано решение за целия ЕС за противодействие на верижните измами, но при него положителни ефекти може да се очакват само в средно- и дългосрочен план. 2) Вариант 2б: дерогация, съгласно която ОМОН ще може доброволно да се прилага в предварително определени държави членки. 3) Вариант 3б: дерогация, съгласно която ОМОН ще може доброволно да се прилага във всяка държава членка въз основа на предварително определени критерии. Отхвърлени варианти: ОМОН без праг и варианти 2а и 3а въз основа на отраслов/доброволен подход. Вариант 3б е предпочитаният вариант, защото осигурява краткосрочно решение за държавите членки, които са особено засегнати от верижните измами. При него се минимизира въздействието върху вътрешния пазар чрез ограничаване на прехвърлянето на измамите между държавите членки. Предвижда се и предпазна клауза, която би била полезна, ако опитът доведе до отрицателно въздействие върху вътрешния пазар.
Кой подкрепя отделните варианти?
Повечето стопански организации не подкрепят прилагането на ОМОН в отделни държави членки, тъй като по този начин ще се увеличат съществено разходите за изпълнение на изискванията ³ .

¹ Вж. изявлението на Комисията към протокола от заседанието на Съвета по икономическите и финансовите въпроси от 17.6.2016 г.

² На държавите членки може да се предоставят „обичайните“ дерогации (член 395 от Директивата за ДДС). ОМОН обаче не може да се смята за „обичайна“ дерогация, тъй като представлява основна промяна на системата на ДДС.

³ Напр. становището на Експертната група по ДДС от 20.5.2016 г. и платформата REFIT (Програма за пригодност и резултатност на регулаторната рамка).

Мненията на държавите членки се различават: някои от тях са съгласни, а други изразиха съмнение в ефикасността на този вариант⁴.

В. Въздействие на предпочитания вариант

Какви са ползите от предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — от основните варианти)?

При вариант 3б се очаква намаление в краткосрочен план на верижните измами в държавите членки, прилагащи ОМОН, както и ограничаване на прехвърлянето на измамите към други държави членки. Това обаче ще зависи от способността на държавите членки да контролират ОМОН и да предотвратяват новите видове измами.

Какви са разходите за предпочитания вариант (ако има такъв, в противен случай — за основните варианти)?

Очаква се разходите на предприятията за изпълнение на изискванията да нараснат в кратко- и дългосрочен план. Административните разходи за данъчните администрации ще зависят до голяма степен от фактическото им равнище на ефикасност, което зависи от структурата, организацията и нивото на компютризация.

Как ще бъдат засегнати големите предприятия, малките и средните предприятия и микропредприятията?

В държавите членки, прилагащи ОМОН, предприятията ще трябва да се приспособят и да изпълняват новите задължения. Когато извършват дейност и в държава членка, която не прилага ОМОН, те ще трябва да спазват обичайните разпоредби за ДДС. В държавите членки, прилагащи ОМОН, предприятията ще имат различни парични потоци⁵ в сравнение с предприятията в другите държави членки.

Ще има ли значително въздействие върху националните бюджети и администрации?

Намаление на верижните измами в държавите членки, прилагащи ОМОН, може да се очаква в краткосрочен план, ако са въведени достатъчно мерки за контрол. Прехвърлянето на измамите към другите държави членки би било ограничено. В държавите членки, прилагащи ОМОН, е вероятно да възникнат нови рискове от измама, ако мерките за контрол не са достатъчни, но скоростта на възникване не може да се предвиди. Без истински опит е трудно да се прогнозира крайното въздействие върху измамите.

Ще има ли друго значително въздействие?

Не.

Г. Последващи действия

Кога ще има преглед на предприетото действие?

Инициативата включва клауза за изтичане на срока на действие (5 години). Комисията може да я отмени (предпазна клауза), ако се установи отрицателно въздействие върху вътрешния пазар.

⁴ Напр. срещата на Групата за бъдещето на ДДС на 5.2.2016 г.

⁵ При прилагането на ОМОН ДДС се събира в края на веригата на доставките вместо на всеки отделен етап.